София 1618, район Овча Купел, бул. Цар Борис III № 136В

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД

"ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"

31.12.2016 г.

Съдържание Страница

1. Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица **3**

2. Отчет за финансовото състояние **4**

3. Отчет за всеобхватния доход **5**

4. Отчет за паричните потоци (пряк метод) **6**

5. Пояснителни бележки към финансовия отчет **7**

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	2016 г.	2015 г.
Стойност на нетните активи в началото на периода, в т.ч. :	**80 668**	**59 636**
Индивидуални партиди	80 543	59 514
Партиди на резерв за гарантиране на минимална доходност	125	122
Увеличение на стойността на нетните активи от:	**33 326**	**28 010**
Постъпления от осигурителни вноски,	17 287	14 225
- в т.ч. лихви	31	0
Прехвърлени средства от други универсални фондове	11 037	11 339
Положителен доход от инвестиране на средствата на пенсионния фонд	5 002	2 446
Намаления на стойността на нетните активи от:	**10 917**	**6 978**
Средства за еднократно изплащане на осигурени лица	13	0
Средства изплатени на наследници на осигурени лица	154	90
Средства на осигурени лица, преминали в други универални фондове	8 149	5 162
Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл.4б от КСО	1 008	308
Прехвърлени средства към пенсионния резерв	2	0
Начислени такси и удръжки за пенсионноосигурителното дружество общо в т.ч. за :	**1 591**	**1 418**
Удръжки от осигурителните вноски	778	712
Инвестиционна такса	813	706
Заделен резерв за гарантиране на минимална доходност	**0**	**0**
Стойност на нетните активи в края на периода в т.ч.:	**103 077**	**80 668**
Индивидуални партиди	102 946	80 543
Партиди на резерв за гарантиране на минимална доходност	131	125

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 10.02.2017 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 24.02.2017 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет: Калина Стоилкова

Изпълнителен директор: Людмила Векова

Заверили, съгласно одиторски доклад:
Дата: 27.02.2017 г.

„Атлас одитинг" ООД

Георги Стоянов Трейчев, диплома № 0647
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

Атина Мавридис-Василева, диплома № 0408
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 114 АТЛАС ОДИТИНГ ООД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Раздели, групи, статии	Поясни-телни бележки	Година, приключила на 31 декември 2016 г.	2015 г.
АКТИВИ			
А. ИНВЕСТИЦИИ			
I. Финансови активи, издадени в Р. България	*13*	**70 139**	**53 855**
1.Дялови ценни книжа	*13.1*	14 464	10 502
2.Дългови ценни книжа	*13.2*	55 675	43 353
II.Чуждестранни финансови активи		**15 437**	**8 815**
1. Дялови ценни книжа	*13.3*	10 430	8 815
2. Дългови ценни книжа	*13.4*	5 007	-
III. Банкови депозити	*13.5*	**14 859**	**10 865**
Общо: Раздел А		**100 435**	**73 535**
Б.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ	*14*	2 760	7 364
В. Текущи вземания		**207**	**1**
1. Вземания свързани с инвестиции	*15*	207	1
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		**103 402**	**80 900**
ПАСИВИ			
А. Резерв за гарантиране на минимална доходност	*16*	**131**	**125**
Б. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
1. Задължения към осигурените лица	*17*	102 946	80 543
Общо: Раздел (А+Б)		**103 077**	**80 543**
В. ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
1. Задължения към Дружеството	*18*	168	132
2. Задължения свързани с инвестиции	*18*	2	1
3. Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	*18*	155	99
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В)		**103 402**	**80 900**

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 10.02.2017 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 24.02.2017 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет: Калина Стоилкова

Изпълнителен директор: Людмила Векова

Заверили, съгласно одиторски доклад:
Дата: 27.02.2017 г.

„Атлас одитинг" ООД

Георги Стоянов Тренчев, диплома № 0647
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

Атина Мавридис-Василева, диплома № 0408
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Раздели, групи, статии	Пояснителни бележки	Година, приключила на 31 декември 2016 г.	2015 г.
ПРИХОДИ			
I. Приходи от инвестиции			
1. От дивиденти	*19*	302	210
2. От лихви по банкови депозити и ценни книги	*20*	1 603	1 561
3. От преоценка с ценни книжа	*21*	30 897	21 988
4. Други приходи	*22*	27	20
Всичко приходи		**32 829**	**23 779**
РАЗХОДИ			
I. Разходи за инвестиции			
1. От преоценка с ценни книжа	*23*	27 805	21 322
2. От комисионни на инвестиционни посредници	*24*	12	10
3. Разходи по операции с чуждестранна валута	*25*	-	1
4. Други разходи	*26*	10	-
Всичко разходи		**27 827**	**21 333**
II. Положителен резултат от инвестиции	*27*	**5 002**	**2 446**
III. Друг всеобхватен доход		**5 002**	**2 446**
IV. Общ всеобхватен доход		**5 002**	**2 446**

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 10.02.2017 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 24.02.2017 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет:
Калина Стоилкова

Изпълнителен директор:
Людмила Векова

Заверили, съгласно одиторски доклад:
Дата: 27.02.2017 г.

„Атлас одитинг" ООД

Георги Стоянов Тренчев, диплома № 0647
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

Атина Мавридис-Василева, диплома № 0408
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 114 АТЛАС ОДИТИНГ ООД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Наименование на паричните потоци	Година, приключила на 31 декември	
	2016 г.	2015 г.
А. Парични потоци от оперативна дейност		
1. Постъпления, свързани с осигурените лица	17 287	14 225
2. Плащания, свързани с осигурените лица	(167)	(90)
3. Постъпления от други пенсионни фондове	11 037	11 339
4. Плащания към други пенсионни фондове	(8 149)	(5 162)
5. Парични потоци от пенсионноосигурителното дружество	1	1
6. Парични потоци към пенсионно осигурителното дружество	(1 557)	(1 374)
7. Други парични потоци	-	1
Нетен паричен поток от оперативна дейност	**18 452**	**18 940**
А. Парични потоци от инвестиционна дейност		
1. Парични потоци от лихви	89	1 246
2. Парични потоци от лихви	(180)	(31)
3. Постъпления от сделки с инвестиции	9 367	5 725
4. Плащания от сделки с инвестиции	(31 380)	(24 017)
5. Други парични потоци	(952)	(208)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	**(23 056)**	**(17 285)**
Б. Изменение на паричните потоци през периода	**(4 604)**	**1 655**
В. Парични средства в началото на периода	**7 364**	**5 709**
Г. Парични средства в края на периода	**2 760**	**7 364**

Пояснителните бележки от стр.7 до стр. 29 са неразделна част от финансовия отчет.
Дата: 10.02.2017 г.

Финансовият отчет е одобрен и приет от Съвета на директорите на 24.02.2017 г. и е подписан от представляващите дружеството.

Съставител на финансовия отчет: Калина Стоилкова

Изпълнителен директор: Людмила Векова

Заверили, съгласно одиторски доклад:
Дата: 27.02.2017 г.

„Атлас одитинг" ООД

Георги Стоянов Тренчев, диплома № 0647
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

Атина Мавридис-Василева, диплома № 0408
Управляващ съдружник
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 114 АТЛАС ОДИТИНГ ООД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Описание на дейността и управление на фонда

Настоящето описание на дейността на Универсален пенсионен фонд (УПФ) "Пенсионноосигурителен институт" представлява обща информация. Подробна информация е представена в осигурителните договори и Правилника за организацията и дейността на фонда. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" е самостоятелно юридическо лице, вписано в СГС на 16.09.2008 г., ф.д № 638/2008 г. с единен идентификационен код по БУЛСТАТ 1755541. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" (Фонда) функционира на база на одобрен от Управление "Осигурителен надзор" при Комисията за финансов надзор (КФН) Правилник за организацията и дейността на фонда.
Фондът е създаден за неопределен срок. Той не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на пенсионноосигурителното дружество, което го управлява и представлява.
Фондът няма служители.

Съгласно решение на КФН №1098-УПФ/25.08.2008 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" се управлява и представлява от "Пенсионноосигурителен институт" АД. "Пенсионноосигурителен институт" АД е самостоятелно юридическо лице, вписано в търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията на 24.04.2008 г. с единен идентификационен код 200098313, с лицензия за извършване на дейност по допълнителното пенсионно осигуряване № 03-ПОД/28.02.2008 г.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд обхваща лицата, родени след 31.12.1959 г., ако са осигурени по част първа от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Това е дейност по набирането на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управление на средствата и изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост. Вноските в полза на осигуряваните лица във Фонда са за сметка на осигурителите и осигурените лица. Размерът на осигурителните вноски и разпределението на вноските между осигурителите и осигурените лица се определя ежегодно със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване. Осигурителните вноски се събират от Националната агенция за приходите (НАП) и се превеждат във Фонда по ред и начин, определени в КСО. Взаимоотношенията между НАП и "Пенсионноосигурителен институт" АД се уреждат с договор.

Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост в УПФ „Пенсионноосигурителен институт" се извършва въз основа на договор, сключен между Фонда и и осигурените лица за участие във Фонда - при избор на универсален пенсионен фонд от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществени по начин и ред, определени от Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор. Покритите рискове са старост и смърт. Осигурителните договори да безсрочни.
Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:
1.при прехвърляне на средствата, въз основа на подадено заявление от осигуреното лице за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства по индивидуалната партида и сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество, при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН и на Глава девета от Правилника;
2.при прехвърляне на средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на пенсионната система въз основа на подадено заявление за промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване.
3.при смърт на осигуреното лице след представяне на смъртен акт ;

4.при сключване на пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;
5.при еднократно изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице, което е придобило право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, когато изчисленият месечен размер към датата на отпускането й е по-малък от 20 на сто от размера на социалната пенсия за старост по Част първа на КСО към същата дата.
6.при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в универсалния пенсионен фонд в пенсионните схеми на Европейския съюз и в пенсионните схеми на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка съгласно разпоредбите на чл. 343а - 343д от КСО.
Осигуряването в УПФ „Пенсионноосигурителен институт" дава правото на лична пожизнена пенсия, която се получава отделно и независимо от пенсията от Държавно обществено осигуряване по Част първа на КСО и от допълнителната доброволна пенсия по реда на Част Втора, дял Втори от КСО.
Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1-3 от КСО.

1.1. Осигуряването във Фонда дава право на:

- Допълнителна пожизнена пенсия за старост при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО или пет години преди навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-3 от КСО;
- еднократно изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследниците на починал осигурен или на пенсионер на Фонда при условията и по реда на част втора от КСО и Правилника за организацията и дейността на Фонда.

1.2. Инвестиране на средствата на Фонда

Основна цел на инвестиционната политика на УПФ"Пенсионноосигурителен институт" е запазване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица и пенсионерите и увеличаване на тези средства в реално изражение, чрез дългосрочно формиране на капитал и доход от управлението на активите и постигане на доходност от инвестициите над средната за пазара, при обосновано и относително ниско поемане на риск.
Доходът, реализиран от инвестирането на средствата на Фонда, се разпределя по индивидуалните партиди на осигурените лица пропорционално на техния дял в масата на активите на Фонда, в съответствие с изискванията на закона.

1.3. Осигурителни плащания

Размерът на допълнителните пожизнени пенсии за старост, отпускани и изплащани от Фонда, се изчисляват на база:

- натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице;
- биометричните таблици, одобрени от заместник-председателя на КФН;
- техническия лихвен процент, който се определя и изменя от Съвета на директорите на дружеството и се одобрява от заместник-председателя на КФН.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и промени в счетоводната политика

Основните счетоводни политики при изготвянето на финансови отчети на Фонда са оповестени по-долу. Тези политики са последователно прилагани, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне на финансовите отчети

Годишният финансов отчет на УПФ „Пенсионноосигурителен институт" е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева, включително сравнителната информация за 2015 г., освен ако не е посочено друго.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.2. Промени в счетоводната политика

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

УПФ „Пенсионноосигурителен институт" прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

Изменение на МСС 27 „Индивидуални финансови отчети" – Метод на собствения капитал в самостоятелни финансови отчети – приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.). Това изменение позволява да се използва метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети;

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети" – Инициатива за оповестяване - приет от ЕС на 18 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.). Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика;

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2012-2014)", произтичащи от годишния проект за подобрения в МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменения на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения" и МСС 38 „Нематериални активи" – Изясняване на допустимите методи за амортизация - приети от ЕС на 2 декември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.). Тези изменения пояснят, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите;

Изменение на МСФО 11 „Съвместни споразумения" – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - приет от ЕС на 24 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменение на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения" и МСС 41 „Земеделие" – Земеделие: Плододайни растения - приети от ЕС на 23 ноември 2015 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.);

Изменения в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети", МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия" и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия" – Инвестиционни дружества: Прилагане на изключения при консолидация – приети от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г). Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения се признава печалба или загуба в пълен размер, когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие. Частична печалба или загуба се признава, когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие;

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти" в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.. МСФО 15 създава цялостна рамка за определяне на това дали, колко и кога да се признават приходи. Този стандарт изцяло покрива съществуващите насоки в текущите стандарти за признаването на приходите, включително МСС 18 Приходи, МСС 11 Договори за строителство и КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите. МСФО 15 е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., с позволено по-ранно прилагане, като същото става ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

Ръководството на Фонда е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 15 върху финансовите си отчети;

МСФО 9 „Финансови инструменти" в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти", като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване".

Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Ръководството на Фонда е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовите си отчети;

МСФО 16 „Лизинг" в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Този стандарт заменя съществуващите до момента насоки за отчитане на лизинг, включително МСС 17 „Лизинг", КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг", ПКР 15 „Оперативен лизинг-Стимули" и ПКР 27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг". МСФО 16 въвежда единен, балансов счетоводен модел за лизингополучателите. Лизингополучателят признава актив за право на ползване, представляващ неговото право на ползване на базовия актив и задължението да извършва лизингови плащания. Има допълнителни изключения за краткосрочни договори за лизинг и лизинги с ниска стойност. Счетоводното третиране от страна на лизингодателя продължава да бъде сходно на настоящия стандарт, т.е. продължава се класификацията на лизинга като финансов или оперативен.

Стандартът влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Ранното приемане е разрешено за дружества, които прилагат МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти" на или преди датата на първоначално прилагане на МСФО 16;

Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода" – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г. с позволено по-ранно прилагане. Промените разясняват отчитането на отсрочени данъчни активи за нереализираните загуби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност. Дружеството оценява потенциалните ефекти върху своя финансов отчет, произтичащи от измененията. Към момента Фонда не очаква значителни ефекти;

Изменения в МСС 7 „Отчет за паричните потоци" - Инициатива за оповестявания, в сила за годишни периоди на и след 1 януари 2017 г. с позволено по-ранно прилагане. Промените изискват оповестявания, които дават възможност на потребителите на финансовия отчет да оценят измененията на задълженията, произтичащи от финансова дейност, включващи както промени произтичащи от парични потоци, така и промени от непарични трансакции;

Изменения в МСФО 2 "Плащане на базата на акции" - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Изменения в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти" с МСФО 4 „Застрахователни договори" - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.;

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016)" - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. и 1 януари 2017 г.;

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения" - в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.;

Изменения в МСС 40 „Инвестиционни имоти" - Трансфери на инвестиционни имоти - в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г..

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството на Фонда, счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.
МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки" – ЕК реши да не започва процеса по утвърждаване на този междинен стандарт и да чака окончателния му вариант;
Изменения в МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети" и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия" – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - отложен за неопределен период.

3. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството на Фонда прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.
Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.
Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.
При прилагане на техники за оценяване ръководството на Фонда използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Обезценка на финансови активи

Ръководството на Фонда преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.
Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредита и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.
Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива и когато това събитие има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.
Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не

се признават.

4.Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.
Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.
Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.
При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Фондът ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по сделката, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.
Финансовите активи се признават на датата на уреждането.
Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по- долу.

4.1. Оценка на финансови активи

Финансовите активи в инвестиционния портфейл на УПФ"Пенсионноосигурителен институт" представляват инвестирани парични средства в държавни ценни книжа, акции, акции на акционерни дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), дялове, издадени от Колективни Инвестиционни Схеми (КИС), чуждестранни ценни книжа и депозити.
При първоначалното придобиване на финансовите активи оценката се извършва по цена на придобиване, а при последващо оценяване - по съответния ред и начин, определен в Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди, при спазване на Закона за счетоводството и на МСФО, приети от ЕС.
Разликите от преоценените стойности на ценните книги се отразяват текущо като приходи или разходи. Всички притежавани от Фонда ценни книжа се класифицират като „държани за търгуване" или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.
След първоначално признаване всички финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.
Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по:
1.среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от

обема на съответната емисия;
1.1.ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата обявена в борсовия бюлетин цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува”;
1.2.ако не може да се определи цена по посочените по-горе начини, оценката се извършва по най-високата обявена в борсовия бюлетин цена “купува” за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за същия ден;
1.3. В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни;
1.4.При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:

- метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
- метод на нетната балансова стойност на активите;
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга.

Оценката на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване се извършва:

1.по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник - председателя за това;
2.в случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, пенсионноосигурителното дружество уведомява заместник- председателя за това.

Облигации отговарящи на условията по чл, 176, ал. 1, т. 4, 6-8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:
1.среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т- 2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
2.ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася

оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.
3.ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви „а“ и „б“ и т. 13, букви „а” и „б“ от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:
1.последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
2.ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
3.при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Държавните ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане и падеж или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Вземания

Вземания, възникнали първоначално във Фонда, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен. Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за доходите. Като текущи вземания са класифицирани вземанията в срок до 12 месеца от тяхното възникване. Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход се оценяват по

себестойност в момента на тяхното възникване. Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Банковите депозити, парите на каса и паричните средства по разплащателни сметки се оценяват както следва:
-банковите депозити – по номиналната им стойност и натрупаната лихва към датата, за която се отнася оценката;
-парите на каса – по номинална стойност;
-паричните средства – по номинална стойност.

4.2.Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда.
Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на Друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.
Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.
Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Универсалният пенсионен фонд създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност, когато постигнатата доходност от Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за всички универсални пенсионни фондове или превишава с 3-процентни пункта средната-което от двете числа е по-голямо, като средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Начинът и редът за определяне на минималната доходност за формиране и използване на резервите се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

6. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в УПФ.
Задълженията към осигурените лица са оповестени по поминал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.
Във връзка с осъществяването на дейността по управление на УПФ от Пенсионноосигурителното дружество, УПФ начислява и изплаща на „Пенсионноосигурителен институт" АД следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 4,5 %, удържана от всяка вноска;
- 0,9 % инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

7. Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно

облагане.
Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.
Услугите по допълнително доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

8. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи обхващат вноските, отразени по индивидуалните партиди на осигурените лица и дохода разпределен по тях . В отчета за финансовото състояние нетните активи се отчитат като:

А. Инвестирани в:

1. Дялови ценни книжа - в тази група се отчитат притежаваните от Фонда акции и права, както и дялове на колективни инвестиционни схеми и акции на дружества със специална инвестиционна цел.

2. *Дългови ценни книжа* - в тази група се отчитат притежаваните от Фонда ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, ипотечни облигации, общински облигации и хеджиращи инструменти. През отчетния период в тази група са отчетени ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, както и дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от страни-членки.

3. Банкови депозити
Приходите от лихви по банковите депозити се начисляват текущо. През 2016 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" по отношение на депозитите се придържаше към диверсификация на портфейла с оглед на намаляване степента на риска в условията на финансова криза и едновременно с това – постигане на максимална доходност от този финансов инструмент.

Б. Парични средства по разплащателни сметки

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови разплащателни сметки, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

В. Текущи вземания

През 2016 г. УПФ е предплатил аванс в размер на 2000 хил. лева за покупка на имот, като договора за същия е удължен с анекс, съгласно който се дължи и неустойка, възлизаща към 31.12.2016 г. на 7 хил.лева.

9. Нетекущи задължения

Нетекущите задължения на Фонда към 31.12.2016 г. са формирани от задълженията към осигурените лица и към пенсионери. Техният размер за 2016 г. възлиза на 102 946 хил. лева спрямо 80 543 хил. лева към края на 2015 г..

10. Текущи задължения

Текущите задължения на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" към дружеството са във връзка с начислени такси от вноските на осигурените лица и инвестиционна такса. Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключените пенсионни договори. Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите, съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране. Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от "Пенсионноосигурителен институт" АД, Фондът начислява и изплаща на Дружеството следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 4,5%, удържана от всяка вноска;
- инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани – 0,90%;

Към 31.12.2016 г. текущите задължения на УПФ "Пенсионноосигурителен институт" към "Пенсионноосигурителен институт" АД за такси възлизат на 168 хил. лева, спрямо 132 хил. лева за 2015 г..

11. Приходи

Основните приходи на пенсионния фонд са от инвестиции, включващи преоценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденти.
Приходите от дивиденти се признават в увеличение или намаление на дохода в момента на възникване на правото за получаване на плащането. Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисление. Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти по справедлива цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване. Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи.

12. Разходи

Разходи в отчета за доходите от инвестиции се признават от момента на тяхното възникване.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

13. Инвестиции

№ по ред	Активи	Изменение на балансовата стойност		Начислен доход за периода
		31.12.2016 г.	31.12.2015 г.	*хил. лева*
1	**Дългови ценни книжа**	**55 675**	**43 353**	**2444**
2	**Акции, права и дялове, в т.ч.**	**14 464**	**10 502**	**2208**
2.1	Акции и права	9 272	6 362	1726
2.2	Акции и права на дружества със специална инвест. цел	2 388	1 417	401
2.3	Акции и дялове на колект.инвест.схеми	2 804	2 723	81
3.	**Чуждестранни финансови активи**	**15 437**	**8 815**	**251**
3.1.	Дългови ценни книжа	5 007	-	7
3.2.	Акции, права и дялове	10 430	8 815	244
4	**Банкови депозити**	**14 859**	**10 865**	**99**
	Общо инвестиции	**100 435**	**73 535**	**5002**
	Сума на балансовите активи	**103 402**	**80 900**	

13.1. Дялови ценни книжа - акции, права и дялове в Р.България

Емитент	Брой издадени ЦК от емитента	Брой притежавани ЦК	Валута	Справедлива стойност към 31.12.2016 г. в хил лв.
СПИДИ АД	5 335 919	14 948	BGN	538
ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ АД	1 928 000	3 817	BGN	658
СИРМА ГРУП ХОЛДИНГ АД	59 360 518	303 103	BGN	358
СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД	18 358 849	372 223	BGN	452
ЕНЕРГОРЕМОНТ ХОЛДИНГ АД	19 213 700	77 281	BGN	164
ЕЛАНА АГРОКРЕДИТ АД	18 902 402	313 422	BGN	432
ТРЕЙС ГРУП ХОЛД АД	24 200 000	107 585	BGN	566
МОНБАТ АД	39 000 000	53 077	BGN	513
АГРИЯ ГРУП ХОЛДИНГ АД	6 800 000	41 425	BGN	485
СОФАРМА ТРЕЙДИНГ АД	32 905 009	87 335	BGN	549

БИЛБОРД АД	15 000 000	567 011	BGN	331
АЛБЕНА АД	4 273 126	16 587	BGN	1 014
АЛКОМЕТ АД	17 952 959	47 516	BGN	656
ДРУЖБА СТЪКЛАРСКИ ЗАВОДИ АД	53 516 496	500	BGN	3
ЕЛХИМ ИСКРА АД	25 108 410	422 328	BGN	525
ЕМКА АД	21 505 776	204 025	BGN	428
ФАЗЕРЛЕС АД	515 000	11 354	BGN	482
М+С ХИДРАВЛИК АД	39 055 200	59 155	BGN	387
НЕОХИМ АД	2 654 358	6 715	BGN	401
ТОПЛИВО АД	5 416 829	79 347	BGN	329
ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД	8 334 624	204	BGN	1
ФНИ БЪЛГАРИЯ АДСИЦ	20 150 000	482 000	BGN	1 078
АКТИВ ПРОПЪРТИС АДСИЦ	2 192 011	19 927	BGN	58
АДВАНС ТЕРАФОНД АДСИЦ	85 110 091	440 120	BGN	907
ФЕЕИ АДСИЦ	4 454 126	10 000	BGN	3
СОФАРМА ИМОТИ АДСИЦ	19 256 929	64 129	BGN	342
ДФ ЕЛАНА ФОНД СВОБОДНИ ПАРИ	144 803	14 017	BGN	2 182
ДФ АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА	3 955 047	245 333	EUR	374
ДФ АДВАНС ВЪЗМОЖНОСТИ	1 470 874	146 006	EUR	248
				14 464

13.2. Дългови ценни книжа

№ по ред	**Емисия**	**Брой притежавани ЦК**	**Падеж**	**Справедлива стойност към 31.12.2016 г. в хил лв.**
1	BG2030014117	1 900 000	22.01.2019 г.	2 012
2	BG2030115112	1 479 930	02.02.2020 г.	1 560
3	BG2040007218	615 000	10.01.2017 г.	628
4	BG2040008216	830 000	16.01.2018 г.	886
5	BG2040009214	695 000	28.01.2019 г.	779
6	BG2040010212	1 930 000	13.07.2020 г.	2 290
7	BG2040011210	1 249 099	19.07.2021 г.	1 527
8	BG2040012218	3 451 453	11.07.2022 г.	4 318
9	BG2040013216	4 463 244	18.01.2019 г.	5 338
10	BG2040014214	3 402 977	15.07.2024 г.	4 063
11	BG2040015211	334 971	14.07.2025 г.	377
12	BG2040110210	290 000	17.02.2017 г.	297
13	BG2040112216	562 305	18.01.2019 г.	1 220

14	BG2040113214	1 488 331	16.01.2020 г.	3 232
15	BG2040114212	385 127	12.02.2024 г.	836
16	BG2040210218	1 540 000	16.01.2020 г.	4 020
17	BG2040403219	230 000	11.10.2018 г.	503
18	XS1083844503	2 000 000	03.09.2024 г.	4 312
19	XS1208855616	5 400 000	26.03.2022 г.	11 365
20	XS1208855889	1 300 000	26.03.2027г.	2 689
21	XS1382693452	1 650 000	21.03.2023 г.	3 423
				55 675

13.3. Дялови ценни книжа - акции, права и дялове извън Р.България

Емитент	Брой издадени ЦК от емитента	Брой притежавани ЦК	Валута	Справедлива стойност към 31.12.2016 г. в хил лв.
ISHARES CORE DAX UCITS ETF	80 700 000	7 000	EUR	1 375
ISHARES FOOD&BEVERAGE ETF(DE)	2 700 000	7 000	EUR	830
ISHARES HEALTCARE ETF(DE)	10 100 000	7 000	EUR	972
DEKA EURO STOXX 50 UCITS ETF	34 100 000	10 000	EUR	648
AMUNDI ETF MSCI NORDIC	848 000	1 400	EUR	888
POWERSHARES EQQQ NASDAG ETF	10 400 000	1 000	EUR	221
SOURCE STOXX600 OPTM OIL&GAS	108 700	1 500	EUR	514
SISF EURO BD C ACC	224 670576	12 189	EUR	530
SISF ASIAN OPPORT EUR C ACC	203 670 669	14 353	EUR	438
SISF EUROPEAN DIV MAX C ACC	56 924 778	2 884	EUR	661
SISF QEP GLOBAL QUALITY C ACC	135 847 494	1 968	EUR	739
PF EURO AGGREGATE BOND CLASS H	242 760 334	398	EUR	1 249
SISF GLOBAL ENERGY C ACC	7 303 449	7 882	EUR	285
SISF FRONTIER MARKETS EURC ACC	362 084 185	814	EUR	228
SISF GLOBAL GOLD EUR H C ACC	591 788	5 355	EUR	852
				10 430

13.4. **Дългови ценни книжа извън Р. България**

Емисия	Брой притежавани ЦК	Падеж	Справедлива стойност към 31.12.2016 г. в хил. лева
XS1129788524	2 400 000	28.10.2024 г.	5 007

13.5. Банкови депозити

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Банкови депозити в лева и евро	14 859	10 865
	14 859	**10 865**

Име на банката	Главница в лева	Натрупана лихва в лева	Обща стойност в лева
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	1 580 000,00	9 216,67	1 589 216,67
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД	3 380 000,00	1 267,50	3 381 267,50
СИБАНК АД	4 000 000,00	27 733,33	4 027 733,33
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	4 000 000,00	15 511,11	4 015 511,11
SG ЕКСПРЕСБАНК АД	1 842 342,96	3 254,79	1 845 597,76
	14 802 342,96	**56 983,40**	**14 859 326,37**

14. Парични средства по разплащателни сметки

Паричните средства на УПФ"Пенсионноосигурителен институт" към 31.12.2016 г. са в банката попечител Райфайзенбанк България ЕАД.

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Разплащателни сметки в лева и евро	2 760	7 364
	2 760	**7 364**

15. Текущи вземания

Към 31.12.2016 г. Фонда отчита вземане от 207 хил. лева, формирано от предплатен аванс за покупка на имот в размер на 200 хил. лева и 7 хил. лева неустойка, съгласно анекс към същия договор.

16. Резерв за гарантиране на минимална доходност

През 2011 г. УПФ "Пенсионноосигурителен институт" постигна доходност, по-висока от средната за този вид ФДПО. Бе заделен резерв за гарантиране на минимална доходност по чл.193, ал.7. от КСО, като стойността му ежедневно се преоценява. Към 31.12.2016 година неговият размер е 131 хил. лева.

17. Нетекущи пасиви

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Задължения към осигурените лица	102 946	80 543

18. Текущи пасиви

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Задължения към ПОД	168	132
Задължения свързани с инвестиции	2	-
Текущи задължения за превод на променили осигуряването си лица	155	99
Други текущи задължения	-	1
	325	**232**

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

19. Приходи от дивиденти

УПФ "Пенсионноосигурителен институт" отчита приходи от дивиденти от дружества, в които фонда има акционерно участие в размер на 302 хил.лева. за 2016 г. и 210 хил.лв. за 2015 г.

20. Приходи от лихви по банкови депозити и ценни книги

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Приходи от лихви по банкови депозити и по разплащ.сметки	104	239
Приходи от лихви по ценни книги	1 499	1 332
	1 603	**1 561**

21. Приходи от преоценка на ценни книжа

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
ДЦК	5 910	7 849
Акции,права и дялове	24 987	14 139
	30 897	**21 988**

22. Други приходи

През 2016 г. в УПФ"Пенсионноосигурителен институт" са отчетени приходи от операции, свързани с операции с финансови активи в размер на 20 хил. лева и 7 хил.лева приходи от начислени неустойки по договор за покупка на имот.

23. Разходи за преоценка на ценни книжа

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
ДЦК	4 963	6 771
Акции,права и дялове	22 842	14 551
	27 805	**21 322**

24. Разходи за комисионни на инвестиционни посредници

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Разходи за комисионни	12	10

25.Разходи от операции с чуждестранна валута

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015**
Разходи от операции с чужд. валута	-	1

26. Други разходи

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2015 г.**
Други разходи, свързани с операции с финансови активи	10	-

27. Положителен резултат от инвестиции

в хил. лева

	За годината, завършваща на 31 декември	
	2016 г.	**2016 г.**
Резултат от инвестиции	5 002	2 446

28. Паричен поток

Движението на паричните средства, както и началното и крайно салдо по паричните сметки са показани в отчета за паричните потоци на стр.6.

29. Свързани лица

ДПФ „Пенсионноосигурителен институт" е свързано лице с „Пенсионноосигурителен институт" АД и с ръководството му.
Фондът е начислил такси в полза на пенсионноосигурителното дружество 1 591 хил. лева за 2016 г., съответно 1 418 хил. лева за 2015 г..
През 2016 г. Фонда няма сделки с ръководството на пенсионноосигурителното дружество, включително такива сделки няма и със свързаните с ръководството лица.

30. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

31. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

32.Събития след датата на баланса

Няма значими събития, настъпили между отчетната дата и датата на съставяне на финансовия отчет, които да изискат промени или допълнителните оповестявания във финансовия отчет за 2016 г..

33. Политика на ръководството по отношение на риска

Структури отговарящи за управлението на риска

Дейностите по идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейлите се осъществяват от:

- **Комитет по управление на риска**.
  Комитетът по управление на риска се състои от Изпълнителен директор, Инвестиционен консултант и Мениджър по управление на риска.
- **Специализирана служба „Вътрешен контрол"** във връзка с периодични проверки на системата за наблюдение, измерване и управление на риска.
- **Съвет на директорите.**

Функции на структурите отговарящи за управлението на риска

Съветът на директорите разглежда предоставената му информация от Комитета по управление на риска, Мениджъра по управление на риска и при необходимост взема съответните решения. Комитетът по управление на риска съблюдава и документира спазването на ограниченията за инвестиране, предвидени в Кодекса за социално осигуряване, Правилниците за организацията и дейността на фондовете и инвестиционната политика, при сключването на всяка сделка. Специализираната служба „Вътрешен контрол" следи дейността на системата за наблюдение,

измерване и управление на риска и издава препоръки при установяване на допуснати нарушения на нормативните изисквания. При констатирани сериозни нарушения, докладва на Съвета на директорите на Дружеството, а когато това е предвидено в действащото законодателство, ръководителят на специализираната служба „Вътрешен контрол", съгласувано с представляващите Дружеството, уведомява и Комисията за финансов надзор.

За измерването на различните видове се използват следните методи:

Лихвения риск се измерва чрез метода на модифицирана дюрация.
Модифицирана Дюрация = (Маколи Дюрация)/(1 + У/n),
където:
Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:
Маколи Дюрация = Σ [(Сегашна Стойност на Паричен Поток)i x (Време до Настъпване на Паричен Поток) i] / Цена на Облигация
където:
У – доходност до падеж
n – брой лихвени плащания в година
i- брой периоди

Рискова премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и ДЦК със сходен падеж. Фондът анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.
Таблицата по-долу представя чувствителността към промените на ефективните лихвени проценти на финансовите активи към 31 декември 2016 г.

			Инструменти с фиксиран лихвен процент			
В хиляди лева	**Общо**	**Инструменти с плаващ лихвен процент.**	**Под 1 месец**	**Между 1 и 3 месеца**	**Между 3 месеца и 1 година**	**Над 1 година**
Парични средства	2 760	-	-	-	-	-
Лихвоностни инвестиции	75 541	-	4 644	1 886	3 381	65 631
Нелихвоностни инвестиции	24 894	-	-	-	-	-
Вземания	207	-	-	-	-	-
Общо активи	**103 402**	**-**	**4 644**	**1 886**	**3 381**	**65 631**

Валутения риск се измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от лев и евро, като процент от нетните активи на пенсионния фонд.

в хил. лева

Активи	**2016 г. BGN**	**2016 г. EUR**	**2016 г. Общо**
Парични средства по разплащателни сметки	2 760	-	2 760
Банкови депозити	13 014	1 845	14 859
ДЦК	24 075	31 600	55 675
Чуждестранни ДЦК	-	5 007	5 007
Акции и АДСИЦ	11 660	-	11 660
Дялове в колективни инвестиционни схеми	2 182	11 052	13 234
Други вземания	207	-	207
Общо активи	**53 898**	**49 504**	**103 402**
Пасиви			
Задължения към Дружеството	168	-	168
Задължения към осигурените лица	102 946	-	102 946
Резерв за гарантиране на минимална доходност	131	-	131
Други задължения	157	-	157
Общо пасив	**103 402**	**-**	**103 402**

Ценовият риск е свързан с инвестиции в акции, права, дялове се измерва чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена, чрез стандартно отклонение;
- ß-коефициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на горните две, Фонда използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

* ß-коефициент е мярка за променливостта на величината на дохода или на стойността на една ценна книга, или на портфейл ценни книжа спрямо величината на дохода на цялостния пазар.

В хиляди лева	**ß-коефициент (1г.) - 2016г.**			
	спрямо SOFIX	**спрямо BG40**	**спрямо BGTR30**	**спрямо BGREIT**
Акции	0.29	0.42	0.43	
Дялове в колективни инвестиционни схеми	*	*	*	
АДСИЦ секюритизиращи недвижими имоти				0.55

** оповестява се отделно*

Кредитния риск е общо рискът от намаляване на стойността на финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти; насрещната страна по борсови и извънборсови сделки; както и държавите, в които те извършват дейност.

Дружеството разглежда три основни вида кредитен риск:
Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти,

разрешени от нормативната база. Стойността на риска от неизпълнение на задълженията на насрещната страна във връзка със сключени с нея един или повече форуърдни валутни договори и/или договори за лихвен суап не може да надхвърля 5 на сто от нетните активи на фонда.
Сетълмент риск се измерва чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от нетните активи.
Инвестиционен кредитен риск е риска от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и други.
При управлението на кредитния риск от потенциалните контрагенти се изисква наличието на висок кредитен рейтинг.
Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингови агенции Мудис и Стандард енд Пуърс, там където тези рейтинги са приложими:

В хиляди лева	**2016 г.**
Държавни ценни книжа Рейтинг - Moody's (Baa2), Standard & Poor's (BB+), Fitch (BBB-)	55 675
Държавни ценни книжа (Румъния) Рейтинг - Moody's (Baa3)	5 007
Ипотечни облигации	-
Корпоративни облигации	-
Общо	**60 682**

Ликвидният риск се анализира на база историческите входящи и изходящи парични потоци.
В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите към 31 декември 2016г.

В хиляди лева	**До 3 месеца**	**От 3 до 6 месеца**	**От 6 месеца до 1 година**	**От 1 до 3 години**	**От 3 до 5 години**	**От 5 до 10 години**	**Над 10 години**	**Без договорен матуритет**	**Общо**
Активи									
Парични средства по разплащателни сметки	2 760	-	-	-	-	-	-	-	2 760
Банкови депозити	5 605	-	3 381	5 873	-	-	-	-	14 859
ДЦК	925	-	-	5 398	20 810	28 542	-	-	55 675
Чуждестранни ДЦК	-	-	-	-	-	5 007	-	-	5 007
Акции и АДСИЦ	-	-	-	-	-	-	-	11 660	11 660
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	-	-	13 234	13 234
Други вземания	207	-	-	-	-	-	-	-	207
Общо активи	**9 497**	**-**	**3 381**	**11 271**	**20 810**	**33 549**	**-**	**24 894**	**103 402**
Пасиви									
Задължения към Дружеството	168	-	-	-	-	-	-	-	168
Други задължения	157	-	-	-	-	-	-	-	157
Общо пасиви	**325**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**325**

Фондът извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящите парични потоци.
През отчетния период Фонда няма отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения, не са ползвани външни източници за осигуряване на ликвидни средства, изпълнението на текущите задължения е било в срок.

Оперативният риск се измерва чрез качествени измерения, базирани на анализ на служителите, процесите, моделите и технологичната обезпеченост на Фонда.

Законовия риск се измерва чрез наблюдение всички рискове, свързани с промени в КСО и/или други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Политически риск е този, който произтича от появата на промени в политическото пространство които от своя страна могат да доведат до промени в инвестиционните условия, при които Фонда осъществява своята дейност.

Показатели за измерване на риска на портфейла като цяло:

Година	Номинална доходност	Стандартно отклонение на доходността	Коефициент на Шарп на годишна база
2009 г.	8.45%	2.96%	2.61
2010 г.	6.19%	1.72%	3.34
2011 г.	2.61%	1.95%	0.89
2012 г.	9.10%	1.56%	5.69
2013 г.	5.21%	1.46%	3.51
2014 г.	5.77%	1.92%	2.96
2015 г.	2.54%	1.97%	1.35
2016 г.	4.29%	1.85%	2.49

****Постигнатата номинална доходност*** в процент при управление на активите на пенсионен фонд за определен период се изчислява като разликата между стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на периода и стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на предходния период се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния период.

****Стандартното отклонение*** е статистическа мярка за разсейването на стойностите на една случайна величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност.

****Коефициентът на Шарп*** е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност. Стойността на Коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.

Съставител: Калина Стоилкова

Изпълнителен директор: Людмила Велкова